

Existuje jen jeden rozdíl mezi špatnou a dobrou ekonomikou: špatná se omezí jen na viditelný užitek, kdežto dobrá ekonomie bere do úvahy i ty účinky, které nejsou vidět a které musejí být pouze předvídaný.

Frédéric Bastiat

Nemám zdravotní pojištění. Jsem zločinec.

JAMES L. PAYNE

Reforma zdravotního systému vlády prezidenta Obamy přibližuje na principech dobrovolnosti založený americký systém zdravotnictví postátněnému systému běžnému ve většině evropských zemí. Až začnou nové zákony platit, stane se ze mě rázem zločinec. Nemám totiž zdravotní pojištění. Nechci ho mít. A nekoupím si ho, přesto že si ho můžu bez problémů dovolit. Doufám, že než mě zavřou do vězeňské cely, dovolí mi říci pár vět na vlastní obhajobu.

Chápu, že politici chtějí za každou cenu omezit počet nepojištěných. Léta slychali, že my nepojištění jsme paraziti zdravotního systému. Říká se, že buď ruinjeme zdravotnictví tím, že užíváme služby, za které neplatíme, nebo že si nemůžeme dovolit nezbytnou zdravotní péči a zasloužíme si tedy buď lítost, nebo dokonce sociální podporu.

Možná, že pro některé nepojištěné toto platí. Ne ale pro všechny. Někteří z nás spadají do kategorie, kterou bychom mohli nazvat „odpovědně nepojištění“. Nejsme žádní černí pasažéři. Víme, že musíme za péči zaplatit, když je nám poskytnuta. A vždy za ni také platíme. Má léčba nikdy nebyla na úkor lékařů, nemocnic či daňových poplatníků a politici se mýlí, když mě považují za problém amerického zdravotnictví.

Politici se také mýlí, když si myslí, že si zasloužím politování. Jako mnoho dalších Američanů mám dostatečné úspory, takže si mohu dovolit platit zdravotní péči ze svého. (Dle šetření federálního statistického úřadu z roku 2000 má více než 18 milionů domácností úspory převyšující 250 tisíc dolarů.) Naše úspory mě i mé ženě dovolují nemít soukromé pojištění a nemít Medicare, vládní program pojištění pro důchodce (je nám oběma 70 let). Ti, kdo žádné úspory nemají, jsou zajištěni v jiné situaci. Ti pravděpodobně potřebují buď pojištění, nebo podporu, nebo pomoc dobročinných organizací. Pokud si ale dokážu platit své zdravotní účty sám díky vlastním úsporám,

je to podle mě neškodný a odpovědný přístup. Politici by měli takovýto přístup, kdy jednotlivec přebírá odpovědnost sám za sebe, podporovat, a ne jej kriminalizovat.

Nemít pojištění má řadu výhod. Hlavní výhodou je flexibilita. Před několika lety má žena sváděla zápas s rakovinou. Úspěšná léčba zahrnovala chirurgické zákroky a ozařovací terapii. Po pečlivém studiu

moje žena odmítla další masivní ozařování, které jí doporučoval její lékař a zvolila si alternativní terapie zahrnující akupunkturu, speciální dietu, masáže a další přírodní léčebné postupy. Veškerá rozhodnutí jsme činili s cílem najít to nejlepší pro její léčbu. Nebyli jsme nikterak tlačeni k využití nepřiměřeného ozařování jen proto, že by bylo

(Pokračování na str. 2)

Poučíme se ze státního bankrotu Řecka?

PETR MACH

Zbankrotoval členský stát eurozóny. Řecko není samo schopno splácet své dluhy, které dosáhly neuvěřitelných 250 miliard eur (6 bilionů korun). Letošní rok, kdy Řecko opět hospodaří s deficitem, přidá k dluhu dalších 25 miliard euro. To jsou čísla, která se vymykají lidskému chápání. Řečtí politikové zadlužili každého obyvatele průměrnou částkou přes 600 tisíc korun.

Obyčejní Řekové nechápu, co se vlastně stalo. Vždyť jsou členy EU, vždyť ostatní země se také zadlužují. Vždyť slova státní bankrot a státní převrat už nemají v evropské politice místo!

Omyl! Tak jako se nemůže donekonečna zadlužovat rodina nebo firma, i zadlužování státu má své meze.

Kde se problém Řecka vzal? Řekové si navykli na dotace z Evropské unie. Jen za posledních dvacet let dostávali Řekové nad rámec toho, co do EU zaplatili, roční dotace ve výši 5 miliard eur (100 miliard korun). Od vstupu Řecka do unie tak již cizí daňoví poplatníci poslali do Řecka přes sto miliard eur (2,5 bilionu korun). EU po členských státech požaduje „kofinancování“, takže aby Řekové dostali peníze

z EU, museli vždy ke každým třem eurům z Bruselu přidat jedno další. Tak se zadlužovali. Řekové si navykli hospodařit úkor druhých a – na dluh. Nyní jsou v pozici narkomana, kterému už dealer nechce dát další dávku drogy.

Řekové si mysleli, že když zruší národní měnu a zavedou euro, že je to ochrání od nepřízně věřitelů. Neochránilo. Původně stanovená pravidla – mít deficit maximálně do tří procent hrubého domácího produktu – dnes nedodržuje v eurozóně prakticky nikdo. Řekům se říkalo, že euro je ochráněno, že být v euro je jako být v pevném korábu na rozbouřeném moři, že je to jistější než plout na vratké bárce malé národní měny. Byla to ale jen propaganda. Euro místo toho dnes Řeky stahuje ke dnu.

Jediné, co můžeme udělat, je vzít si z řeckého odstrašujícího příkladu ponaučení.

Nechceme-li dopadnout jako Řecko, musíme ukončit zadlužování státu. Ne kvůli tomu, abychom směli zavést euro. Kvůli sobě. Kvůli tomu, že žít na dluh končí krachem. Nespolehejme se na evropské dotace. Nejlepší bude, když budeme utrácet jen své vlastní peníze. Nezavádějme euro. Smíme chtít obojí: vyrovnaný rozpočet a současně zachování koruny.

Autor je předsedou
Strany svobodných občanů.

Nemám...

(Pokračování ze strany 1)

„zdarma“, ani jsme se nezřekli žádoucích postupů proto, že bychom neměli pojištění.

Další výhodou nepojištěného je nulová byrokracie. Nemusíme vyplňovat formuláře pojišťoven, nevoláme neustále své pojišťovně, abychom si ověřili, zda ten či onen výdaj je krytý, nehrajeme s pojišťovnou za tichého souhlasu lékařů hry, v nichž bychom se pokoušeli získat nad rámec pojistky nárok na proplacení věcí z kapes druhých. Když máme bolesti zad a pomohla by nám lepší matrace, tak jdeme a koupíme si ji, Neplýtváme časem, abychom se s nějakým úředníkem dohadovali, jestli je nákup matrace proti bolesti zad krytá pojištěním. Když vláda schválila novou vyhlášku o příspěvcích pojišťoven za léky na předpis, nemuseli jsme se zabývat spory o nejednoznačnost úhradové vyhlášky. Zatímco jiní důchodci trávili čas se svými právníky, aby zjistili, k jakému programu je nově výhodné se zaregistrovat, já a má žena jsme trávili čas chozením po horách.

Dobrá, nemít pojištění může mít své výhody, co když ale budu mít zdravotní problémy, jejichž léčba bude vyžadovat více, než kolik činí mé úspory? Abyste pochopili moji odpověď, představte si paralelu s nějakou jinou komoditou, třeba s bydlením. Zastávám názor, že bydlení si má platit každý ze svého. Někdo by mohl říci, že může existovat dům, který bych chtěl a který stojí více, než kolik si mohu dovolit. Čeká mě tato hrůza: Nekoupím si ho. Přizpůsobím své výdaje na bydlení svým zdrojům a pořídím si bydlení, na které mám.

Na své výdaje na zdravotní péči pohlížím stejně. Pokud je něco příliš drahé,

obejdou se bez toho. Tento postoj, zřejmý a chápaný v jiných oblastech, je považován za nepřijatelný, pokud jde o zdravotní péči. Většina lidí si myslí, že každý má nárok na veškerou zdravotní péči, kterou chce či potřebuje.

Jednou věcí je deklarovat takový nárok jako politický ideál, ale úplně jiný problém je zajistit, aby takový princip fungoval. V reálném světě jsou zdroje ve zdravotnictví omezené, a tudíž veškeré přístupy ke státem financovanému bezplatnému zdravotnictví vyžadují nějakou formu přidělového systému.

V systému zdravotnictví financovaném všeobecnou daní vytváří úředníci čekací seznamy, a tudíž někteří pacienti umírají dříve, než se na ně dostane řada. Státní systémy zakazují nadstandardní léčbu a alternativní léčebné metody, které nespádají do veřejného pojištění. Aniž by to státní zdravotní systémy explicitně přiznávaly, vedou k podfinancování nemocnic a lidé žijící v iluzi bezplatného zdravotnictví často stonají v nemocnicích s mizerně placenými sestrami a zastaralým sanitárním zařízením. V komerčním pojištění je problém omezenosti zdrojů řešen pojistnými principy, omezeným krytím, výdajovými limity či spoluúčastí.

Když platíme své účty sami, je to jen jiná cesta, jak řešit problém omezených zdrojů. Pokud je léčba příliš drahá, prostě se jí rozhodnete nepodstoupit. Výhodou vlastního rozhodování o omezení péče je, že je vždy upřímné a otevřené. Obejdete se bez nařikání si a stěžování si – projeví typických pro byrokratický systém.

Nestěžuji si, rozhoduji se sám

Když si budete platit své účty za zdravotní péči sami, zjistíte, že často existují společensky konstruktivnější způsoby po-

užívání volných prostředků než výdaje na zdravotní péči. Představme si případ, kdy léčba kulhání vyžaduje komplikovanou sérii operací, které stojí stovky tisíc dolarů. Pokud tyto náklady hradí druzí, spíš se rozhodnete, že léčbu chcete podstoupit. Představte si opačný případ, že si léčbu musíte platit sami ze svých úspor. To si takovou léčbu dvakrát rozmyslíte. Třeba víte o škole pro autistické děti, které můžete efektivněji věnovat peníze jako dobročinný dar. Nebo máte vnuka, který by potřeboval půjčit kapitál na rozjezd podnikání.

Taková rozhodnutí rozhodně nejsou snadná, ale je potřeba je podstupovat, abychom pokud jde o rozsah zdravotní péče, dokázali dělat rozumná rozhodnutí. Dnes takovým rozhodnutím většinou nečelíme. Skrýváme se za spletitý vládní systém či systém pojištění, který předstírá, že můžeme mít veškerou zdravotní péči, kterou chceme.

Když utrácím na svoji zdravotní péči své vlastní peníze, pomáhá mi to stanovit racionální omezení, pokud jde o výdaje na zdravotní péči, včetně nákladů na uchování vlastního života. Když politici nenutí druhé platit moji zdravotní péči a nenutí mě platit si zdravotní pojištění, dokážu udržovat své výdaje na zdravotní péči v rozumných mezích.

Můj přístup ke zdravotnímu pojištění může leckomu připadat staromódní, má to být ale trestný čin, jak navrhuje prezident Obama?

Vyšlo v časopise Freeman duben 2010.

James Payne je přispěvatelem časopisu Freeman, vyučoval politologii na amerických univerzitách Yale, Wesleyan, Johns Hopkins a Texas A&M.
Přeložil Petr Mach.

Vysoké daně škodí zdraví

RADIM SMETKA

Minulý měsíc přišel server aktuálně.cz se zprávou, že výrobci lihovin zjistili, že až 50% alkoholu na našem trhu je vyráběno v ilegálních varnách s použitím vyčištěného denaturovaného lihu. Tento líh byl čištěn Savem, které při požití může vážně ohrozit zdraví lidí. Proč k tomu dochází?

Příčinou je různé zdanění lihu pro použití na výrobu alkoholických nápojů a pro použití technické. S tím, jak roste spotřební daň z lihu pro výrobu alkoholu, přibývá i výrobců, kterým se vyplatí vyrábět alkoholické nápoje z technického lihu. Aby tomu stát předešel, nařizuje takzvanou „denaturaci“ lihu, tedy znehodnocení pro použití do alkoholických nápojů, přičemž účinky pro technické použití musí být za-

chovány. Proces denaturace však není nevratný a pomocí destilace je možné líh použít pro výrobu alkoholu. Pominu, že už i na samotnou destilaci doplatili mnozí oslepnutím, když omylem vydestilovali metanol místo etanolu. Vlivem vysokých daní rostl počet daňových úniků a státu začaly klesat výnosy ze spotřební daně.

Stát a Evropská unie se však s Lafferovo křivkou nehodlali smířit a místo, aby snížili spotřební daň, vymysleli nové směrnice bránící použití denaturovaného lihu. Před dvěma lety se líh začal nově parfemovat. To sice spolehlivě odradilo běžné uživatele technického lihu od jakéhokoliv použití, protože nesnesitelně „voní“, ale také parfemovaný líh leptá některé materiály a tak

poškozuje zařízení, do kterých se líh lije. Výrobce lihovin to však neodradilo, jen je to přimělo přistoupit k ještě nebezpečnějšímu způsobu čištění lihu a to pomocí chlorových čisticích, jako je Savo. Nelze však vinit jen výrobce ilegálních lihovin, ti se jen přizpůsobovali situaci, kterou tu nastavil stát.

Pokud jsou čísla výrobců lihovin pravdivá a skutečně polovina všech alkoholických nápojů prodaných na našem území je vyrobená z denaturovaného lihu, je to výstižný, leč smutný příklad toho, jak vysoké daně každý den vážně ohrožují zdraví každého z nás.

Autor je poradce předsedy Strany svobodných občanů (www.svobodni.cz)

STRANA
SVOBODNÝCH
OBČANŮ

svoboda – odpovědnost – spravedlnost

» NECHÁME VÁM VAŠE PENÍZE «

nedopustíme regulaci internetu

zrušíme autorské poplatky

**zrušíme zvýhodnění solárních a větrných
elektráren, které zdražují elektřinu**

zachováme korunu, nechceme euro

**zrušíme zvýhodnění biopaliv, která zdražují benzín,
naftu a potraviny**

zrušíme 7 daní nejdražších na výběr

zrušíme 47 zbytečných úřadů

vyrovnáme rozpočet bez zvyšování daní

www.svobodni.cz

Laissez-Faire, měsíčník pro svobodu jednotlivce. Čte se [lese-fér]. Vydává: občanské sdružení Laissez Faire. Adresa: Bozděchova 8, 150 00 Praha 5. Tel.: 777 848 037, smetka@nechtenasbyt.cz. Redakční rada: Petr Mach, Radim Smetka, Jaroslav Bachora. Internetový archiv: <http://www.nechtenasbyt.cz>. Číslo účtu: 1011153517/5500. Náměty, články, reakce, zájem o předplatné, zájem o inzerci uvádějte na výše uvedený kontakt. Registrace MK 8183. ISSN 1212-8597

NEJHLOUPĚJŠÍ VÝROK MĚSÍCE

„Turismus a cestování jsou dnes právem.“

Eurokomisař Antonio Tajani (*Lidové Noviny* 21. 4. 2010)

Eurokomisař představil plán, podle kterého budou lidé znevýhodněných skupin (mládež do 25 let, rodiny s dětmi a důchodci) cestovat s 30% dotací nákladů na zahraniční dovolenou. Zařadil se tak mezi autory absurdních rozhodnutí, jako je Finský ústavní soud, který uznává právo na internet, nebo český Ústavní soud, který neplatičům schvaluje kabelovku a internet jako základní lidské potřeby. Všichni už zapomínají při svých rozhodnutích domyslet, že tato „práva“ také musí někdo zaplatit. Nám, daňovým poplatníkům nezbyvá než doufat, že v příštím volebním období nezačne být právem pětihvězdičkový hotel. (rs)

ÚŘAD NA ZRUŠENÍ

V této rubrice představujeme úřady, které žijí z peněz daňových poplatníků a jejichž existence je zbytečná nebo dokonce škodlivá. Jsme přesvědčeni, že odstraňování zbytečných úřadů je jediná cesta k omezení korupce a účinná cesta ke snížení daňového břemene.

OSA (OCHRANNÝ SVAZ AUTORSKÝ) – KOLEKTIVNÍ SPRÁVCE

Status: Občanské sdružení – V roce 2001 ji Ministerstvo kultury svým rozhodnutím 3209/2001 ustanovilo kolektivním správcem podle zákona č. 121/2000 Sb.

Rozpočet: 813 milionů

Hospodaření: OSA sebe sama charakterizuje jako občanské sdružení fungující na neziskovém principu. Provozní výdaje této „neziskovky“ činí 130 milionů ročně. Zbýlých 683 milionů distribuuje jako odměny 6098 autorům, které zastupuje.

Činnost: Svaz vybírá na dani zvané autorský poplatek peníze za produkci hudby na tanečních zábavách, koncertech, v restauracích a obchodech, za

prodej CD, DVD, flash paměti, provozování kin, zasílání vyzváněcích tónů na mobil a mnoho dalšího. Ty následně přerozděluje skladatelům, textařům a nakladatelům. Podle svazu samotného pomáhají „získat spravedlivou odměnu“, pravděpodobně po vzoru Karla Marxe.

Hodnocení: Kolektivní správce vybírá naprosto neospravedlnitelně po druhé platby za vysílání audiovizuálních děl, za které již autoři jednou dostali zapláceno, tehdy však „tržní odměnu“. Tzv. výpalné – platby za nákup prázdného média jsou proti principům presumpce neviny. Úplně nelogické jsou povinné platby za veřejnou produkci své vlastní tvorby.

Verdikt: Kolektivní správce není státní organizací, a tudíž ji není možné zrušit. Měl by však být okamžitě zrušen zákon o autorských poplatcích a kolektivní správě, který nespravedlivě pokutuje nevinné. V souvislosti se zrušením tohoto zákona by mělo být zrušeno i pověření ministerstva kultury, které legalizuje toto přerozdělování. (rs)

Nakladatelství C.H. BECK

DANA ZADRAŽILOVÁ A KOL.

Společenská odpovědnost podniků

Transparentnost a etika podnikání

Brožované, cca 150 s., obj. č. BEK 29, ISBN 978-80-7400-192-5

- Společenská odpovědnost podniků – normy a reprezentace zájmů
- Dva druhy liberalismu a společenská odpovědnost podniků
- Lisabonská smlouva: hrozba pro konkurenceschopnost korporací, nebo prostředek zvýšení jejich společenské odpovědnosti?

- Hodnocení a měření společenské odpovědnosti: užitečný nástroj, nebo byrokratická agenda?
- Odpovědnost firem vůči zákazníkům a vůči zaměstnancům
- Implementace programů odpovědného podnikání

Publikaci lze objednat s 5% slevou v e-shopu na adrese www.beck.cz, nebo písemně na adrese: Nakladatelství C. H. Beck, Řeznická 17, 110 00 Praha 1 tel.: 225 993 959, fax: 225 993 920, e-mail: beck@beck.cz

NOVÝ PORG

GYMNÁZIUM

Nový PORG – gymnázium

Pod Krčským lesem 25, Praha 4

tel.: 777 019 191

e-mail: info@novyporg.cz

www.novyporg.cz

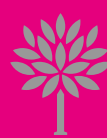
Přijímáme studenty z 5. tříd ZŠ.

Uzávěrka přihlášek je 6. dubna 2010 ve 12 hodin.

ve 12 hodin.

- česká škola pro česky mluvící studenty s výukou řady předmětů v angličtině
- kvalitní učitelé z anglicky mluvících zemí
- plánované zakončení studia mezinárodně uznávanou zkouškou i českou maturitou
- široká nabídka sociálních stipendií i pro rodiny s průměrnými příjmy
- v nadcházejícím školním roce přijímáme dvojnásobný počet studentů

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
11. listopadu 2009,
13. ledna a 10. února
2010 vždy středa
od 17 hodin

PORG LIBEŇ

PORG – Libeň

Lindnerova 3, Praha 8

tel.: 608 223 208

e-mail: porg@porg.cz

www.porg.cz

Přijímáme studenty z 5. tříd ZŠ.

Uzávěrka přihlášek je 6. dubna 2010 ve 12 hodin.

ve 12 hodin.

- osmileté gymnázium s devatenáctiletou tradicí
- škola s rodinnou atmosférou (jen 192 studentů)
- vynikající úspěšnost absolventů při zkouškách na žádané VŠ
- škola připravuje studenty k mezinárodním jazykovým zkouškám CAE, ZD a DELF
- rozsáhlý mezinárodní program – mj. rok studia v zahraničí na partnerských středních školách

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
10. listopadu 2009,
12. ledna a 9. února
2010 vždy úterý
od 17 hodin

Těšíme se na Vaši návštěvu!

Mgr. Václav Klaus
ŘEDITEL ŠKOLY

